СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК I. Ч. 22. Джерзі Сити, Н. Дж., четвер, 29-го січня 1942. No. 22. Jersey City, N. J., Thursday, January 29, 1942. VOL. I.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

Американські Війська на Ріжних Военних Фронтах, Каже Президент - В Офензиві на Німеччину Возьмуть Участь Вояки і Бомбовики з Америки, Запевняє Чорчил

ШІСТЬ ДО ДЕСЯТЬ ЕКСПЕДИЦІЙ ПОЗА ГРАНИЦЯМИ АМЕРИКИ, КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт заявив на своїй пресовій конференції, що Америка вислала до цього часу шість до десять військових експедицій на ріжні фронти світа, щоб запевнити перемогу демократичних держав. Покищо є відомим прибуття численних американських відділів до Північної Ірляндії. Президент рівнож заявив, що Америка висилає значні посилення на Далекий Схід проти японців. Коментуючи протест ірляндського премієра де Валери проти прибуття американських військ, Рузвелт сказав, що ірляндський нарід не має чого журитися, бо американці прибули, щоб охоронити їх від евентуального підбою тоталітарним агресором. Далі президент заявив, що зо зрозумілих причин він не може подати тих інших фронтів, на які вислано тепер американські війська. Він рівнож твердив, що приміновання до тих відділів назви А.Е.Ф. („Амерікен Експедишенері Форсес"), головно у випадку цього війська, що прибуло до Північної Ірляндії, є не властиве, бо американські війська є тепер в ріжних краях.

ГУВЕР ЗАПЕВНЯЄ ПЕРЕМОГУ АМЕРИКИ

НЮ ЙОРК. — Герберт Гувер, б. президент Америки, виступаючи з промовою перед представниками Хлопячих Клюбів в Ню Йорку, заявив, що „Америка не може програти цеї війни". Тільки ці держави програють війну, яких території може ворог заняти, або які можуть бути переможені економічною бльокадою, говорив Гувер. Ані одно ані друге не може статися в Америці. Тому Америка може бути щодо цього спокійна. Одначе, говорив він, шлях до перемоги над ворогом далекий, тому кожний американець і американка, а особливо молодь, повинні бути приготовані на жертви.

РЕПУБЛИКАНЦІ НАТИСКАЮТЬ В СПРАВІ ГАВАЙСЬКИХ ПОДІЙ

ВАШИНГТОН. — Деякі републиканські члени конґресу, ведені конґресменом Маасом з Мінесоти, головою комісії морських справ в палаті послів, далі настоюють, щоб в справі подій в Перл Гарбор президент перевів дальше слідство та висвітлив на денне світло евентуальну відповідальність тих, що були на важних постах в часі японського нападу. Домагання Мааса піддержують інші републиканські конґресмени з ріжних стейтів, які також домагаються конґресових доходжень в справі Гавайських випадків з 7. грудня 1941. р.

ВІДНОШЕННЯ ДО КОМУНІСТІВ В КАНАДІ НЕЗМІНЕНЕ

ОТТАВА (Канада). — В останніх днях розійшлася була вістка, що домініяльне міністерство судівництва мабуть звільнить із концентраційних таборів частину людей, запідозріних в підривній комуністичній роботі. За причину подавалося це, що тепер комуністи в Канаді ставляться прихильно до военної справи Канади, а навіть накликають своїх прихильників вступати до війська.

Цю вістку заперечила заява міністра судівництва Ст. Лорента на пресовій конференції минулого тижня. Міністер сказав, що з ріжних причин і зглядів з 1,556 осіб, інтернованих на підставі закону про охорону Канади, звільнено 493 особи. Одначе нема жадної зміни у відношенні уряду до тих, що інтерновані за комуністичну діяльність в Канаді.

— Не інтерновано нікого за його прихильність до Советської Росії, лише за його пропаґанду, яка являється загрозою для канадійських інституцій — заявив міністер. — Оце недавно в імені комуністичного центру в Канаді розкинено підривні „вказівки" з джерела, якого „Мавнтед поліс" не могла дістати. Їх розкинено поміж вояків. У них є домагання, щоб вояки виступали проти своїх вижчих офіцирів.

Без згляду на це, що діється в Росії, комуністи в Канаді працюють для своїх принципових цілей — сказав міністр.

БРАЗИЛІЯ РІШАЄТЬСЯ НА ЗІРВАННЯ З ДЕРЖАМИ ОСІ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Бразилійський уряд рішив зірвати дипльоматичні зносини з Німеччиною, Італією та Японією, а своє рішення оголосить рівночасно з закінченням пан-американської конференції. Засідання кабінету, на якому рішено зірвати з Державами Осі, проводив сам президент Бразилії, Варгас.

Чіле заперечує зірвання з тоталітарними державами.

САНТІЯГО (Чіле). — Міністер заграничних справ заявив, що всякі поголоски про це, що Чіле зірвало дипльоматичні зносини з Державами Осі, „не відповідають правді та не мають найменшої основи". Ці поголоски, говорив він, походять з бразилійської столиці, Ріо де Жанейро.

ПОМЕР Д-Р КИРИЛО ТРИЛЬОВСЬКИЙ

Канадійський часопис „Українські Вісті" подає за аргентинським тижневиком „Наш Клич" з 6. грудня 1941. р., що в неділю, 19. жовтня 1941. р. помер в Коломиї адвокат і відомий громадський діяч, д-р Кирило Трильовський.

Покійний д-р К. Трильовський походив зо священичої родини. Родився 1864. р. Від 1907. р. був послом до австрійського парляменту аж до розпаду Австрії. Був першим організатором радикальних „Січей" в Галичині, був організатором Українських Січових Стрільців (УСС), головою Української Боевої Управи та отаманом Українського Січового Союзу. В 1920. р. заснував першу „Січ" в Ужгороді, в Карпатській Україні. Редаґував у ріжних часах радикальні часописи „Зоря", „Хлопська Правда", „Січові Вісті" і тижневик „Громадський Голос". По світовій війні та ударі, нанесенім українським визвольним змаганням, д-р Кирило Трильовський не брав участи в політичному життї. Заробляв на життя як адвокат серед невідрадних злиднів в Ґвіздці, коло Коломиї, в Західній Україні. Удержувався при життю майже виключно з цього, що дописував до „Свободи" та інших українських часописів в Америці.

ОСТРОВ МІДВЕЙ ДАЛІ В АМЕРИКАНСЬКИХ РУКАХ

ВАШИНГТОН. — Департамент маринарки повідомляє, що остров Мідвей, положений на середині Пацифіку, є далі в руках американців та успішно обороняється перед японськими нападами. Останній раз про цей остров згадувалося у военних комунікатах ще 30. грудня м. р., коли то департамент маринарки повідомляв, що на острові Мідвей „ситуація незмінена".

ЗНОВУ ЗАТОПЛЕНО ДВА КОРАБЛІ ПРИ БЕРЕГАХ АМЕРИКИ

ВАШИНГТОН. — Згідно з повідомленнями морських властей, ворожі субмарини затопили минулого понеділка два американські кораблі-цистерни на Атлянтику. Це вже девятий і десятий з черги корабель, з тих, котрі затопили німецькі субмарини. Сімнацять моряків з першого корабля „Францис Е. Павел" врятувалися, але про залогу другого корабля, а саме „Пан Мейн", нічого покищо невідомо.

БОРОТЬБА ЗА СІНҐАПУР

СІНҐАПУР. — Під натиском японських сил британські війська знов подались взад. Боєва лінія тепер знаходиться у віддалені від Сінґапуру менше ніж 50 миль. Та в останніх часах британці дістали піддержку в літаках. Ті літаки виконали відважний напад на корабельні транспорти японських військ на східнім побережжі Маляї і завдали їм велику шкоду. Вони збомбардували кілька кораблів і машиновими крісами справили кріваву купіль тим японцям, що в барках вже висідали на беріг. Кріваві бої тепер ведуться біля Мерсінґ, Клюанґ і Бату Баґат.

НІМЦІ В ЛІБІЇ ДЕЩО СПИНЕНІ

КАЇРО. — Німецька офензива в Лібії звільнена. Німці загнались далеко на зади британців, але тепер їхні лінії виставлені на велику небезпеку. Німці рахували, що своїм відважним випадом візьмуть від британців велику добичу. Але тепер вони бачать, що коли через свої видовжені лінії не досталять до своїх фронтових позицій достаточної скількости матеріялу, самі можуть зазнати цілковитого розгрому. Боротьба британських і німецьких повзів ведеться кількадесять миль за Аґедабією.

ДАЛЕКО НА ПІВНОЧІ.—Перепровадити кораблі через Північний Атлянтик у зимову пору неаби яка трудність. На світлині британські моряки обрубують лід з ланцюхів, дротів і інших причандалів на покладі скорого кружляка, що конвоює торговельні кораблі через холодні води до якогось російського порту в підбігунових морях. Кораблі посуваються в підбігуновім світлі, що триває ледво годину кожного дня.

ЧОРЧИЛ ЗАПОВІДАЄ АМЕРИКАНСЬКІ НАЛЕТИ НА НІМЕЧЧИНУ

ЛОНДОН. — Премієр Чорчил виголосив у парляменті обширну промову, в якій зясував теперішне положення Британії, а також опрокидав ріжні закиди роблені йому з боку опозиції. Нині ситуація поправилась для обєднаних народів в той спосіб, що знищено дві третих німецько-італійських військ в Лібії і відвернено в той спосіб небезпеку для Єгипту, говорив він. При помочи британських і американських посилок зброї советські війська загородили німцям шлях до Кавказу та Близького Сходу. А найголовніше те, що до Анґлії тепер прибуває американська експедиційна сила, яка незадовго розпічне свої масові повітряні налети на Німеччину. Американське військо буде напливати до Анґлії в усе збільшеній скількости. Щодо Далекого Сходу, говорив Чорчил, то положення там далі грізне і таким воно залишиться впродовж цілого 1942 року. Щойно в 1943 році обєднані народи вирушать офензивою проти Японії в ціли її знищення. Здавши звіт про сучасне положення Британії, Чорчил зажадав від парляменту вотум довіря. Те вотум, як кажуть знавці, він цілком певно дістане.

ДЕ ВАЛЕРА НЕЗАДОВОЛЕНИЙ

ДУБЛІН. — Ірляндський премієр Де Валера незадоволений з того, що до Північної Ірляндії прибули американські війська. А незадоволений він тому, що ні Америка ні Анґлія не радились його, чи мають туди ті війська посилати. Як відомо, північна частина Ірляндії, куди ті війська вислано, не належить до ірляндської держави, тільки належить до Анґлії. Проти цього ірляндський уряд з Де Валерою на чолі цілий час протестували, домагаючись злучення цього краю з самою Ірляндією. Де Валера був настільки обережний, що в протесті заявив, що ірляндський нарід не має жадних ворожих почувань супроти Америки.

КОМАНДА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК В АНҐЛІЇ

ЛОНДОН. — Головна команда американських військ, висланих недавно до Північної Ірляндії, знаходитисьме в Анґлії. Командантом є ґенерал Ченей. Його помічником є ґенерал Болт. Американська команда, коли ходить про льокальні завдання, матиме свою автономію. Але коли ходить про напади на ворога мусітиме вповні співпрацювати з британською командою і виконувати її прикази.

НІМЦІ ЛІКВІДУЮТЬ ПРАВОСЛАВЄ НА ВОЛИНІ

СТОКГОЛЬМ. — Бюро Ройтера приносить з Швеції вістку, оперту на „Українських Вістях" з Кракова, що німецька влада ліквідує православні церкви на Волині. Згадана ґазета також пише, що німці поліквідували волинські кооперативи. В тій частині Волині, що була під советською владою, дається відчувати великий брак господарських машин та потягових звірят. Тому засів на цей рік дуже мізерний. Але минулий збір був не поганий. Великий відсоток жидів втік з Волині, разом з уступаючими советськими військами. Німці звільнили українських полонених, щоб вони обробляли землю. Хліб і цукор продають на картки. Господарське життя Волині зовсім завмерло.

ГРЕКИ ДІСТАНУТЬ КОРМ

ЛОНДОН. — Британський уряд рішив зробити виняток у відношенні до греків і дозволив грецьким домашнім кораблям довести з заграниці вісім тисяч тон пшениці. На цей крок британський уряд рішився нерадо, бо бльокада Гітлерівської Европи є одною з найголовніших його зброй. Але положення греків таке катастрофальне, що в цім випадку треба було зробити виняток.

НІМЦІ ПОЗБАВИЛИ ПОЛЯКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИНАЛЕЖНОСТИ

СТОКГОЛЬМ. — Німецький ґубернатор Польщі видав декрет на основі якого поляки, живучі в „ґенеральнім ґуберґаторстві" Польщі позбавлені державної приналежности. Відтепер вони будуть уважані за „бездержавних".

ІТАЛІЙЦІ ВІНЧАЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ РАДІО

БЕРН. — Італійські вояки на фронті можуть тепер женитись через радіо. Італійська влада допомагає їм в цьому в той спосіб, що відступає молодому і молодій радієві стації, які в даний момент, в приявности церковних властей, складають собі присягу. Вони чують свій голос, але себе не бачать. Пібравшись ось так молодята остають далі розділені й на самоті переживають свої „медові місяці".

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Вода на Націвський Млин

Невеличке містечко стейту Мезуре з назвою Сайкстон стало нагло відомим у цілій Америці. Скоїлася в ньому замітна подія: у минулу неділю на міську вязницю напала юрба білих людей, витягнула звідти важко раненого вязника, поволікла його вулицями міста, а потім спалила.

Той, що впав жертвою цього нападу юрби, був запідозрений за влом у чуже мешкання й напад на жінку. Поліція каже, що він признався до вини. Отже вже ніщо не стояло на перешкоді для відбуття над ним скорого суду.

Як відомо в Америці, як у всякому іншому краю, діється немало подібних злочинів, себто вломів, получених з нападом на особи. Одначе правильно такі злочини не кінчаються тим, що зловленого злочинця, та ще такого, що признався до вини й дожидає кари, витягає юрба з вязниці й вбиває серед мук. Тлом для цього поступку не був стільки самий злочин, за який жертву посуджено, скільки те, що цей посуджений за влом і напад був чоловік чорної раси, а жертвою його нападу жінка білої раси. Отже маємо тут до діла зо самосудом білих над людиною чорної раси.

Це видимо деяким людям вистарчає за оправдання самосуду юрби над людиною. Та в Америці є загальна постанова конституції, що всяка людина, посуджена за злочин, є управнена до суду. До того американська конституція виразно постановляє, що люди чорної раси мають мати такі самі права, що люди білої раси. Отже поступок сайкстонської юрби є виразним нарушенням конституцією ґарантованих прав. Навіть якби американський президент зприводу війни завісив право до карного суду, то й тоді [illegible] переходило би на юрбу, а належало [illegible] сайкстонська юрба допустилася грубого безправства.

Звісно, є в Америці люди поза Сайкстоном і поза стейтом Мезуре, які думають, що нарушення прав чорної людини в стейті Мезуре не має що обходити людей по інших місцевостях, по інших стейтах, а тим менше людей білої раси. Та досвід доказує, що всякий погром і всякий самосуд є немовби суспільна проказа, що не здушена на місці, поширяється й на інші околиці, і на інші ґрупи.

До того цей останній лінч стався саме в той час, коли Америка воює проти бандитського уряду, котрий не признає законних ґарантій ніяких особистих прав. Тому лінч у Сайкстоні послужить знаменитим арґументом для націстичної пропаґанди, що, мовляв, демократичні країни не шанують своїх власних ґарантій свободи, що, мовляв, фашистівські краї з їх отвертою погордою для особистої свободи є кращі, бо принаймні щирі.

З якого боку на справу не поглянути, американське громадянство й уряд мусить порobити якісь явні кроки, щоб стерти мерзенне пятно сорому, що на край кинула юрба диких шибайголов у мезурському містечку Сайкстоні.

КРУТИ

День 29. січня записаний в історії українського народу словом „Крути". Невеличке те слово, як не великим був „Геройський Курінь", якого память славимо. Не багато в тому слові букв, як не багато було в ті трагічні часи України ось таких молодих героїв, як ті студенти, що покинули в Києві шкільні лавки і вирушили рятувати честь і долю Нації.

Прийде час, коли ця подія буде оспівана поетами, описана письменниками і драматургами, чи виявлена в світлих образах чи різьбах, чи може й в музиці... Наразі український нарід не може гідно звеличати ту велику геройчну подію, яка назавжди лишиться нею, хоч по ній розпинатель України вигубив в подібний звірський спосіб уже не сотні чи тисячі, а міліони українських людей. Не можна її тепер величати, бо вся українська земля в неволі, а так тяжко знайти на світі місце, де можнаб обороняти чесно й відважно право українського народу на вільне життя.

Та завжди так не буде. Таки прийде, бо мусить прийти, кінець сатрапам і диктаторам! Кров пролята в 1918 році під Крутами в обороні української демократичної держави самим найкращим і найблагороднішим квітом українського народу — не може пропасти намарно. Вона буде завжди світилом для кожного українського благородного серця. Вона буде завжди обєднувати і найбільше розєднаних. Вона буде завжди заставляти український нарід не погоджуватись ніколи і в ніяких умовинах з ніяким насильством, з ніякою чужою силою, з ніякою чужою владою. А як так станеться, то Крути не будуть тільки великою трагедією. Вони будуть опамятанням цілої нації! Вони будуть її оздоровленням! Її провідною зорею...

Хочемо вірити, що так дійсно є і буде. Тому і не будемо сьогодня завертати до тих причин, що довели до трагедії під Крутами. Усіх тих давних недомагань українському народови вже не навернути. Ідеться тепер тільки про те, щоб він міг вийти з теперішньої світової катастрофи з якоюсь користю для цеї великої Ідеї, задля якої наложили головами молоді герої звід Крут, як потім і міліони тих, що не хотіли свого часу піти за їхнім прикладом, а накладали з ворогом, або були невтральними, чи взагалі не доцінювали ваги боротьби за волю України.

Українська земля тепер в новій неволі. Та прийде час, коли того ворога не стане, а українському народови прийдеться знову вирішувати свою долю. Якщо в нього буде в такій хвилині Дух Борців звід Крут, то він буде звільнений з усіх ворогів і засяє у народів вольних колі. Інакших виглядів нема...

Як Думають Вдарити В Саму Німеччину?

Обєднані Держави мають тепер перед собою великий воєнний плян до виконання: це інвазія Німеччини. Якими шляхами вона відбудеться? Над тим застановляється Д. Р. Філдінґ в торонтонськім журналі С. Н.

Замітне те, що хоч небезпека інвазії Британії не минула, британці вже не думають про німецький напад на Британію, а проте, як відбудеться інвазія Німеччини. Це, очевидно, не зменшує британської осторожности, а тільки означає, що британці прийшли до переконання, що війну буде можна виграти тільки тоді, коли переможеться Німеччину на її власній землі.

Отже є чотири шляхи, що ведуть до Німеччини. Але всі вони дуже трудні.

Одною з тих доріг є дорога з півночі через Данію; дальше дорога з Солуня (Сальоніки); дорога через Італію і стара, [illegible] дорога через низинні краї, Голяндію і Бельгію. На разі неможливе знати, котру з тих доріг виберуть собі британські війська. Та є інтересною спекуляція над можливостями інвазії кожною з тих доріг.

Німеччина посунулась далеко поза границі власного краю. Вона пороздоптувала все, що стояло їй на перешкоді й заняла багато цінних портів, та поробила все можливе, щоб забезпечитись перед інвазією. Порти підбитих держав добре бережеться. Підміновані поля поширено широко. З огляду на це видається майже неможливим, що атакуюче військо могло осягнути якийсь успіх. Але є ще й інші чинники, які треба взяти під розвагу. Хоч Гітлер є тепер паном Данії, Голяндії, Бельгії і Греції, то народи тих країв дуже ненавидять його владу. Під теперішню пору вони не можуть багато помогти ні собі, ні британцям. Але, якщо Британії вдасться станути ногою в однім з тих країв, то ті народи радо будуть співпрацювати, вважаючи нападаючі війська своїми визвольниками у правдивім того слова значінню. Якщо Німеччині трудно тепер здавити бунти голяндців, бельгійців і греків, то прийдеться їй ще тяжче це осягнути, коли ті народи побачуть наближаючеся визволення.

Щодо Італії, то її становище є цілком інакше. Італія бодай назовні є союзником Німеччини. Одначе треба памятати, що те становище недавно змінилося. Італія є фактично тепер нічим іншим, а тільки васальною державою Німеччини. Також треба і це признати, що хоч фашистівська партія є все ще при владі, вона не є вцілости репрезентантом духа народу. Також у північних округах Італії фашизм ніколи не був радо принятий. Є багато італійців, які ще памятають Ґарібальдія та які не хочуть боротися з британцями, але ненавидять німців, хоч не сміють цього сказати.

Бренерський Просмик є великою брамою Італії. Багато тевтонських переможців увійшли тою дорогою до Італії. Він був сценою багатьох битв.

У середніх віках він був відомий як „шлях через Трентонську долину". З Верони до Інсбрука ціла віддаль залізницею виносить яких 174 миль. Шлях з Верони іде здовож Адижської долини, опісля до Больцано через долину Ейсак і до гори до просмику, який є 4,495 стіп високий; є це найнижчий і один з найбільше відвідуваних просмиків, що веде через Альпи. З вершка просмику до Інсбруку віддаль залізницею виносить 25 миль. Якщоб наступила інвазія Італії й армії дійшли до Верони, тоді старий порядок змінивсяб і Німеччина, а не Італія булаб тим краєм, що був би заалярмований.

Втрата Солуня (Сальонік) була поважним ударом, бо його нелегко відобрати. Не можна в це повірити, що Німеччина не використала можливостей, які вона здобула для себе в Греції і на Егейськім морі. Якщоб Солунь вдалося знова здобути і задержати, тоді в німецьку твердиню дасться вбити клин. Саме тут, в останній війні, по багатьох споминних невдачах, і монотонним чеканню, вдалося перший раз захитати німецьким союзом через розгром Болгарії. Це розпочало низку державних капітуляцій, які закінчилися упадком Німеччини. Удар на північ від Солуня, (який є точкою, де збігаються чотири залізниці, з котрих одна йде на північ до Сербії, а звідтам через континент) стане вступом до країв, які з радістю повитають визвольника.

Також трудности представляє інвазія через Данію. Населення Данії, хоч під німецьким ярмом, не підняло ще такої революції, як її можна завважити в Голяндії або на Балкані. Однак інвазія через Данію представляє певні можливости, головно з огляду на близькість до Британії через море. Через Данію вдалосєб вдарити в саме серце Німеччини. Одначе загально дається відчувати, що найліпше місце до інвазії Німеччини є через Голяндію або Бельгію. З Гарвик до Гук в Голяндії віддаль виносить 106 миль, а до Ротердаму є 122 милі, з Гарвик до Амстердаму (через канал Північного Моря) є 141 миль. З Гарвіч до Флошинґ є тільки 89 миль. До Антверпії 135 миль.

Булоб глупотою зменшувати трудноші, але Німеччина мала би подібні трудноші в інвазії Британії. Як німці позакладали підміновані поля, таке саме зробила Британія. Як голяндські порти є сильно боронені, таксамо і британські. Як німці можуть зробити інвазію повітрям, таксамо можуть це зробити британці. Німеччина може мати величезні резерви людської сили, одначе вона завдячує свої перемоги повітряній силі і змеханізованій армії.

Королівська фльота є більша і сильніша від німецької, а королівська повітряна сила скорим темпом зрівнюється з німецькою; британська армія одержала довготриваючий вишкіл, а виріб машин зростає сотками і тисячами.

Якщо буде інвазія Німеччини, то це буде знаком для Европи підняти революцію і скинути ярмо, яке її давить.

ЯПОНСЬКА ПЯТА КОЛЮМНА І ПЕРЛ ГАРБОР

Діяльність пятої колюмни, а також ведене від кількох літ шпигунство промостило дорогу до несподіваного а знаменито уплянованого атаку на Перл Гарбор.

Вже американський секретар маринарки Накс, вернувши з Гаваїв, заявив, що на тих островах була діяльна пята колюмна, яка эручніше працювала як німецька пята колюмна в Норвегії. Секретар не подав подробиць, але управитель лондонського бюра Злученої Преси, Волес Карол, що небаром по атаці на Перл Гарбор знайшовся на Гавайських островах, зібрав факти, котрі вказують як приготовила наїзд пята колюмна.

Волес Карол вернув саме з Далекого Сходу, а передтим був в Совєтській Росії. Він заповів, що німці потерплять поразку в Росії.

Волес Карол подає такі факти: 1. Велика стріла, яку легко могли завважити летуни, вирізана на полі з цукровою тростю, вказувала напрям мілітарних обєктів.

2. Поліція арештувала одного з купців, японця, що послугувався надавничим, коротко - хвилевим радієм в часі налету японських літаків на Перл Гарбор. Цей чоловік мешкав 20 літ на Гаваях, був частим гостем у військових бараках у Скофілд, котрий є мілітарною станицею.

3. Японські купці, торгуючі городинами, знали кожний корабель, находячийся в порті, бо довозили городини до кораблів.

4. Мале оголошення, котре дуже невинно виглядало появилося шифром, котрий містив військові таємниці.

Це не значить, що всі японці належали до 5 колюмни. Багато з них, а навіть значна більшість, то льояльні мешканці і горожани. Одначе трудно зробити ріжницю між ними і пяти-колюмністами, котрих багато находилося на островах.

Японці знаменито знали, коли перевести атак і які предмети бомбардувати. Декотрі з японських авіяторів, яких зістрілено, мали значки або перстені, доказуючі, що скінчили вищі школи в Гонолюлю і в стейті Ореґон. Декотрі з японських шпигунів, приловлені при наїзді, мешкали по 20 літ на Гаваях і були довіреними людьми.

Японців є на Гаваях 150,000 на загальне число 414,000 мешканців. Є вони численніші, якщо відійметься інші народности, як гавайці, а також численніші від американців білої раси.

Японці, як горожани занимали ріжні становища в урядах: були супервайзерами доріг, санітарними урядовцями, працювали на почті, а також в урядах телефонічної компанії. Як горожани мали доступ до територіяльної сторожі, котра пильнувала головних (ключових) позицій.

Навіть по налеті багато американських горожан не хотіли навіть сумніватись про льо-

(Докінчення на стороні 3-тій)

НА СЕЛІ

Повість

(41) М. ШКОЛИЧЕНКА

— Чим багатий, тим і радий, — промовив учитель, кладучи на стіл і своїх пять карбованців.

Дідич вийняв з кишені пачку грошей, поділив її на три частки і промовив:

— Добре знаючи турботи нашої шановної Уляни Іванівни і цілком поділяючи їх, прилучаюсь до визначеної мети, — і він поклав одну пачку на стіл до грошей. — Добре відомо мені й те, що не одна школа турбує молоду господиню нашу, а так само, а може й більше турбується вона про безпечність селян в ліках, юридичних порадах і книжках — ця друга частка нехай прислужиться Уляні Іванівні в цих правах, а третя моя частка, давно обіцяна вже, призначається мною на сільсько-господарські потреби.

Уляна Іванівна була дуже хвильована. Вона слухала опустивши в низ свою голову. Лице її то червоніло, то біліло, на голові дріжали квітки, груди дихали швидко, нерівно. Нарешті вона підвела голову, очи її блищали надхненням, глибокою радістю:

— Мої любі! — схвилюючись почала вона: — серце моє переповнене щастям! Я убога, я не можу похвалитися ще ділом нічого, але відносини ваші і ваші вчинки свідчать мені, що стежка життя мого і моєї діяльности не хибна. Спасибі вам! До складки вашої я прилучаю тільки те, що маю, а саме: я прилужу до неї свої старання, свою душу, і ваше довіря до мене дбатиму виправдати всіма силами, алеж підтримуйте мене і на далі! — Підтримуйте ділом, словом, доброю порадою... Без підпори людина падає духом... Спасибі вам!

Голос Уляни Іванівни під кінець так тремтів, що вона ледви договорила свої слова.

Максим Петрович сидів поруч з молодою своєю жінкою і не вірилось йому, щоби Уляна Іванівна, щоби особа, до якої відносяться з таким довірям, якій доручають такі складні діла, якій нарешті перед вірять в усьому, щоб ця сама Уляна Іванівна була його жінка; алеж це був факт, який лякав Максима Петровича, не давався зрозуміти, зменшав собою усю його скромну істоту і він, щасливий, почував себе разом з тим таким мізерним, таким незначним, яким не почував себе ніколи.

Подали обід. Забрязкали посудою, ножами, вилками, чарками; завязались дружні, живі розмови і все по троха перейшло на лагідний, спокійний та веселий тон. Маруся Павлівна справляла ролю господині і так добре та уміло вела її такий у всьому вела порядок, що позавидувалаб їй найкраща господиня.

Не далі як через пів години о. Миколай був уже в такому благодушному настрою, що ні в чому не криючись почав розповідати пану дідичу, як у отсій самій хаті Уляна Іванівна вичитувала йому його гріхи, як потім усе вияснилось і вони після того подружилися. Оповідання о. Миколая було таке майстерне та уміле, що наведений Уляниним монольоґ, або вірніше прокурорська промова її, так вплила на дідича, що він аж у лиці мінився слухаючи. Колиж о. Миколай почав фантастичне своє оповідання про те, що переживав він у своїй душі, коли Уляна Іванівна взяла у руки скрипку і полилися чарівні звуки зпід її смичка, пан дідич не витерпів і, наказавши цілі сотні вибачень усяких, попросив Уляну Іванівну програти що небудь на скрипці. Уляна Іванівна не сперечалася і пообіцяла задовольнити гостей по обіді.

Коли обід скінчився і гості, поділившись на пари, вели поодинокі розмову, Уляна Іванівна післала вчителя до себе до дому за скрипкою і незабаром уже настроювала її.

Програвши якусь одну чи дві музичні речі і спинившись на деякий час, гості оточили її з усіх боків і прохали її програти кожний по своєму смаку: тому хотілося почути що небудь з опери, другому бажалося чого небудь веселого до танців, а тому просто напросто якоїсь чудової пісні, так, що Уляна Іванівна мусіла на швидку скомпонувати програму і вже по ній задовольняла усіх своїх гостей.

Час минав дуже приємно і весело, алеж дідич з жінкою мусіли перші рушити до дому, бо у їх слабувало одно дитя і вони турбувалися. Всі гості укупі з господарями провожали дідичів аж до їх коляски і дякували за щедру офіру на народні потреби. Пані дідичка, на дворі вже, відвела на бік Уляну Іванівну і нишком сказала їй, що вона з свого боку призначила з приводу весілля Уляни Іванівни, прислати їй на розплід качок, гусей, курей і пороснy йоркширську свиню. Уляна Іванівна подякувала пані і коляска їх незабаром відїхала від Мисакового ганку.

Випровадивши багатого дідича, решта гостей почула себе ще вільнішою і веселились усі аж до білого світу.

Така то подія трапилась у Мисаковому життю і розхитала усі його попередні пляни.

Коли Уляна Іванівна зовсім уже перевезлась у Затишок і у Мисака почалося нове життя в господі, то вже йому й на думку не спадало, щоб згодитись випровадити молоду свою жінку до університету. Тепер він міркував тільки собі та роздумував, як би так зробити з тими двома тисячами карбованців, щоби усе вийшло гаразд? З початку була у нього така думка, щоби приятель повернув гроші назад, або самому зїздити за ними, алеж і той спосіб і другий вів до того, що треба булоб розказати Уляні Іванівні історію цих грошей. Признатись йому про це було не дрýжно, алеж виявляти, що тепер він зрікається попередньої своєї мети, було дуже ніяково. Зрікатись попередньої думки — значило зрікатись від корисної праці для народу, зрадити тому народові, і свідком такої зради виставити супроти себе Уляну Іванівну! Мисак зробити цього не міг, алеж не міг примиритись і з тим, щоб вона кинула його і поїхала за кордон. Така зустріч двох супротилежних фактів примусила Мисака нічого не робити з тими грішми і навіть не признаватись про них, поки що, Уляні Іванівні. Так він і зробив. Була навіть розмова про гроші, коли Уляна Іванівна везла до банку зібраних більше як півтори тисячі на народні потреби, але Мисак скривив душею і сказав тоді, що має власних грошей у банку тільки 600 карбованців, що справді зостались на схованці.

(Дальше буде).

Багато стейтів Злучених Держав, має стейтові квіти і стейтові птиці, вибирані голосуванням шкільних дітей.

Теперішний папа Пій XII. говорить плинно, крім своєї рідної італійської мови ще англійською, французькою та німецькою.

ПРОПАҐАНДА ДЕРЖАВ ОСІ ЧЕРЕЗ РАДІО

Передачі через коротко-хвилеве радіо широко вживаються трьома державами „осі" в психольоґічній війні, з метою створити замішання та недовіря поміж Обєднаними Державами, згідно з недавним дослідженням пропаґанди „осі" через радіо, зарекордованої в цій країні. Уряд пильно слідкує за чужинецькими радіо-передачами та студіює їх. Хоч в Злучених Державах нема обмежень щодо слухання чужинецьких радіо-передач, таких, що є в тоталітарних країнах, відповідальні урядники часто остерігають американців проти хитрої та неправдивої пропаґанди „осі".

Техніка „осі" є проста. Наприклад, нацистичні радіопередачі кажуть американським слухачам, що британські морські кола тішаться нашими втратами в Перл Гарбор. Однако, в тойже час нацисти передавали до Анґлії, що американські адмірали потайки задоволені затопленням кораблів „Принц Велс" і „Ріполз" біля французької Індо-Хіни.

Сучасна політика „осі" полягає в тому, аби показати американцям, що ми стали британською домінією та одночасно казали анґлійцям, що завданням війни Злучених Держав є захоплення найбагатших частин Британської Імперії. Радіо-передачі з Берліну подають, що американці невдоволені тим, що мають битися під британською командою на Далекому Сході. Ті самі джерела кажуть, що британські моряки не добрі, що вони є під американською морською командою на Пацифіку.

З Риму доносять про поважні розходження поміж провідниками союзних військових та морських операцій на Сході. Радіо однаково з Риму й Берліну, голосять британцям, що Злучені Держави крадуть британські ринки в Південній Америці. Вони також запобігливо кажуть американцям, що „британське панування в Злучених Державах стало офіційно признаною дійсністю".

Згідно з дослідженнями, пропаґандисти „осі" стараються розпалювати незгоду не тільки поміж Британією та Злученими Державами. Радіо з Берліну та Риму однаково описують договір 26 держав як „збірку 26 мілітарних та політичних калік". Попереджають кожного члена того договору, що співпраця з СССР приведе до комунізму по всьому світі.

Ця мара комунізму є улюбленою темою пропаґанди „осі". Особливо нацисти підкреслюють їх видумку про „Хрестовий Похід" проти большевизму. Члени „осі" представляють себе учасниками святої війни для спасіння світу від комунізму.

Держави „осі" зробили величезне зусилля, щоб зірвати старання американських республик дійти до обєднання на конференції в Ріо де Жанейро. Радіа „осі" оголосили, що наміри націстичної Німеччини та фашистичної Італії по відношенню до тих країн є цілковито мирні та приятельські. Одночасно, при кожній нагоді згадували про страх стародавньої Латинської Америки перед Злученими Державами, як перед „Північним Велитнем" та закидали американцям грубий імперіялізм в їх поведінці супроти сусідніх країн на півдні.

Одна особливо підозріла точка недавніх націстичних радіо-передач це є декілька історій, які піддають думку про неминучий німецький упадок. Є щось дуже дивне в тому, що ці передачі так легко пройшли через звичайно сильну нацистичну цензуру. Останніми днями до них додано через берлінське радіо признання поважних внутрішніх труднощів. Можливо, що нацисти тепер навмисне пробують плекати серед американців почуття самовдоволення з теперішних воєнних зусиль, щоб викликати в них віру в легку перемогу.

Ця спроба близько підходить до іншого завдання пропаґанди „осі". З часу нападу на Перл Гарбор, Берлін та Рим намагалися зосередити увагу американців на Пацифик. Радіо-передачі з Німеччини та Італії старалися приспати Злучені Держави фальшивою безпекою, оголошуючи, що напад на цю країну збройними силами держав „осі" не входить в їх пляни та був би однаково фізично неможливим. В тойже час вони прославляли кожну японську перемогу на Пацифику, представляли американську фльоту цілковито знищеною та пробували переконати американців, що наше західне побережжа є неукріплене. Ясна мета цієї пропаґанди — налякати американців, аби вони домагалися спинення допомоги згідно з „ленд-ліз" Британії та Росії та сконцентрувати воєнні зусилля на Пацифіку.

Можливо найбільш лукавим та шкідливим завданням пропаґандистів „осі" є обернення війни на Пацифику в расову війну. Японці вперто представляють себе, не зважаючи на їхні напади в Хіні, оборонцями „Азії для азіятів". Це повторювали нераз Рим та Берлін. Вони всі троє намагаються переконати наших союзників на Сході, що британці та американці ставляться до них з призирством як до нижчої раси. Токіо-радіо постійно нагадує расову ріжницю в змаганнях на Далекому Сході в надії використати всіх жовтих людей проти білої загрози.

Це є головні завдання коротко-хвилевих радіо-передач держав „осі" протягом останніх тижнів. Для держав „осі" радіо є знаряддям війни. Зрозуміння способів як ним користуються є найкращою обороною проти його впливу.

Загальна Рада — ФЛІС.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Японська Пята Колюмна і Перл Ґарбор

(Докінчення зі сторони 2-гої)

яльність їхніх американсько-японських приятелів. Офіцири армії і маринарки дальше держать японців як службу в своїх домах. Одна жінка офіцира заявила, що має двох японців до послуг. „Не маю ніяких сумнівів, щодо їхньої льояльности. Чейже вони є з нами від багатьох літ".

Один з американців, що занимався розслідом способів японської шпіонажі, схарактеризував її в такий спосіб: 1. Ґенеральний японський консуль кермував діяльністю шпіонів і саботажників. Вишукував їх серед бідніших верств. 2. Японські вивідування поступали в той спосіб, що послугувалися дрібними купцями, голярами, власниками реставрантів і шинків. 3. Японська морська шпіонажа, що була знаменито зорґанізована, послугувалася рибаками, матросами, котрі знали гавайські води, як власну кишеню. Також японська шпіонажа послугувалася власниками готелів і військовою службою, а також службою по приватних домах, а головно торгівцями городин, котрі постачали свіжих городин на кораблі в Перл Ґарбор і до поодиноких військових станиць. Перед японським атаком вони знали, які кораблі є в порті і де стоять. Одержували вони замовлення відповідно до назв кораблів. Могли легко орієнтуватись з кількости замовлень, чи даний корабель полишається в порті, чи вибирається в дорогу. Виїжджаючі кораблі замовляли більші запаси.

Японці знали, в котрих бараках на летнищу Гвілер мешкали офіцири і котрі находилися на стації, готові до служби. Інші докази шпіонства найдено в зістрілених літаках. Поміж інструментами найдено докладні мапи, вказуючі докладно, де находились кораблі в пристані, ганґари та інші мілітарні обєкти на летнищах і воєнних базах.

ЯПОНСЬКА ЗАГРОЗА.—Карта показує приблизно віддаль Австралії від Нової Ґвінеї, Нової Британії і Соломонських островів. Тепер Австралія боїться наїзду й просить допомоги від Обєднаних Держав. Американська фльота відповіла затоплюючи японські конвойові кораблі коло островів Селебес. Остров Нова Британія це територія Австралії. Японці висіли в Рабол.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

АЛЕНТАВН, ПА.

На Оборону Краю.

На поклик Українського Конґресового Комітету, який був поміщений у „Свободі" з дня 18. грудня 1941. р. українська громада в Алентавн, Па., взялась до діла і зложила поважну суму на Червоний Хрест. Парох української православної парохії, о. Хомицький, мав на ту тему проповідь в церкві, в якій представив наш обовязок складати жертви майна і крови для нашої дорогої прибраної вітчини, свобідної Америки.

Зголосились охотники: Іван Бруцяк і Іван Олійник, котрі взяли на себе обовязок збирати жертви поміж парохіянами. І так ті два молоді громадяни пішли по хатах, і хоч тут кожний робітник дав вже свою пайку у фабриці, вони назбирали $176.45. Кромі того жертвували ще такі товариства:

Братство св. Михаїла, відділ 147 У. Н. С.	$ 50.00
Сестрицтво Пресв. Богородиці, відділ У. Н. С.	$ 10.00
Сестрицтво Серця Христового	$ 10.00
Союз Українок	$ 18.00
Разом зложено на Червоний Хрест	$264.45

Братство св. Михаїла, відділ 147, купило Бондів Оборони за $200.00.

Комітет Ч. Х. зложив подяку українській громаді в Алентавн, Па., а також була два рази згадка про цю жертву в американській ґазеті „Алентавн Морнінґ Кол".

В. Г.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльности Т-ва „Дністер".

Річні збори Т-ва Дністер, відділ 316. У. Н. Союзу, відбулися дня 27. грудня м. р. вечером в Стейвезент Касино в Ню Йорку. Гром. Ст. Ковальчук, предсідник, відчинив збори короткою промовою, візвавши присутних вибрати президію до перепроваджування річних зборів. В склад президії ввійшли: голова М. Пізнак, заст. голови М. Мурашко, а секретарі: Вол. Павлів і О. Олексів. Опісля покликано урядників до здачі звітів. Стан майна Т-ва „Дністер", згідно з фінансовими книгами є, що за рік 1941. було приходу $30,211.85, а розхід $29,547.47. Остає надвишка $664.38. Виплачено до У. Н. Союзу $20,993.96, а на бенефіти $2,962.00. На посмертне $800.00. Вислано на Американський Червоний Хрест $146. Рівнож зазначуємо, що ухвалено на зборах, щоби закупити Бонди Оборони на $1,000, а то 10 по $100. Приєднано нових членів 71 за рік 1941., а суспендовано 29. З кінцем року Т-во „Дністер" має всіх членів 848.

Звіт опікунів хорих виказує, що всіх бенефітових членів було 378, а хворих 88. Померли 4 члени за 1941. р.

Решта урядників здали теж свої звіти та висказалися, що працювали щиро. Звіт предс. Ст. Ковальчука виказав, що він усе тримав в порядку. Предсідник подякував всім урядникам за їх працю та накликував, щоби так дальше працювали, та ще з більшими успіхами.

Відтак голова річних зборів М. Пізнак візвав присутних членів, щоби вибрати новий уряд на 1942 рік. Голосовання виказало, що зістав наново вибраний предс. Ст. Ковальчук і решта урядників з маленькою зміною. В склад уряду входять: Предс. Ст. Ковальчук, заст. пред. Н. Левкович, другий заст. предс. М. Никифорчин, фінанс. секретар П. Кучма, касієр І. Галичин, заст. касієра Д. Савіцький, рекор. секретар Вол. Павлів; контрольори: Як. Воробець, М. Пізнак, М. Мелетич; тростісти: В. Савіцький, Ст. Жигайло, Н. Юшкевич; опікуни хорих: П. Свистун, гол., М. Паньків секр. І. Драган, А. Ґребус, К. Джорджа, О. Світлик, П. Соколовський, П. Задорожний; хорунжі: І. Свистун, В. Бучинський. Статутова комісія: І. Задорожний, М. Новак, С. Скородинський, Ем. Гузар, Н. Добрянський, П. Ґулька, Ст. Залужний.

Рівнож заявляємо, що місячні збори Т-ва „Дністер", від. 361. У. Н. С., не відбулися 10. січня з причини, що не явилося достаточно членів, щоби можна перепровадити правильні збори, хоч всі були повідомлені в ґазеті. Заявляємо, що наступні збори відбудуться 7. лютого 1942.

В. Павлів, рек. секр.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

$1,000 на оборону краю від відділу У. Н. Союзу.

На річних зборах Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213. У. Н. Союза, котрі відбулися дня 3. січня 1942., на внесення О. Кобрина ухвалено одноголосно закупити Бонд Оборони за суму 1,000 долярів. Внесок М. Данька, щоб улаштувати усіма українськими товариствами баль на дохід Американського Червоного Хреста, перейшов одноголосно. У цій справі скликується представників усіх товариств на наради дня 15. лютого в год. 3. пополудні до У. Н. Дому. Ухвалено внесок В. Саврана, щоб закупити два примірники „Історії України" в англійській мові та дати одну до Бейон Гай Скул і одну до Бейон Поблик Лайбрери. Внесок М. Росоловського, щоб купити бонд укр. прав. церкви в Бейон на суму 500 долярів — ухвалено більшістю голосів.

Хай праця Братства для нашої прибраної вітчини, що є в боротьбі з ворогами, увінчається повним успіхом, бо цей успіх заповідає краще завтра теж і українському народови.

Осип Кобрин, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

102. відділ У. Н. Союза на оборону Америки.

Наш 102. відділ Українського Народного Союза, розуміючи вагу хвилі, закупив Державних Бондів Оборони на $1,000. В тому самому часі відділ жертвував $25 на Американський Червоний Хрест.

Микола Бузько, секр.

Як Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Ґарлфілд, Н. Дж. — Товариство ім. Т. Шевченка, відділ 42. У. Н. Союзу, вислало замовлення на три примірники „Історії України" М. Грушевського і три книжки Ю. Вернадського „Богдан-гетьман України", призначуючи зо згаданих книжок по одному примірникови до міської бібліотеки в місті Пасейк, Н. Дж., а по одному для свого вжитку, згл. для вжитку молоді.

Сейнт Луїс, Мо. — Відділ 373. У. Н. Союзу замовив „Історію України" по анґлійськи для містової бібліотеки, а книжку Ю. Вернадського „Богдан — гетьман України" для вжитку членства.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

ОПІР НІМЦІВ В СОВЄТАХ ШТИВНІЄ

БЕРН. — Опір німецьких військ на совєтськім фронті в останніх днях штивніє і вони відступають повільніше. В деяких місцях вони відкинули сильні наступи совєтської армії. Зокрема сильні наступи на Харків і цілий Донецький Басейн дотепер не дали бажаного успіху.

БРИТІЙЦІ ВТРАТИЛИ ЩЕ ОДИН ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ

ЛОНДОН. — Британська адміраліція подала до відома, що британська фльота втратила ще один великий боєвий корабель, 31,000-тоновий панцирник „Баргам". Його затопили німецькі літаки ще 25 листопаду м. р. біля Солюма, на лібійськім побережжі. Але британська адміраліція це задержувала в тайні, бо німці самі не знали про те затоплення і це давало британцям певні користи.

У часі першої світової війни знищено 2,626 церков. З них направлено або відбудовано лиш 50 перед вибухом другої світової війни.

МАРІЯ СОКІЛ,

найвизначніша українська оперова примадонна, відома з оперових і концертових виступів по всіх частинах українських земель, в найбільших центрах Европи, Канади й Америки. Про її виконання ролі Одарки в 1000-ній ювилейній виставі опери „Запорожець за Дунаєм" у Львові 1935. р. писали критики, що „...такої Одарки ми ще ніколи не бачили на нашій сцені..." Виступить у цій самій ролі (Одарки) в опері „Запорожець за Дунаєм" 1-го лютого в Webster Hall, Ню Йорк.

YOUR ARMY

(This is the thirty-fourth of a series of articles prepared by Army Information Service, 90 Church Street, New York City, covering the history of the Army and giving facts and figures on its organization.)

It is a far cry from the rocky heights of West Point to the rolling plains of Fort Sill, Oklahoma, but the Army's *Field Artillery School* now training connoneers where the plains Indians once roved unchallenged, has its roots in the historic citadel on the Hudson. It has the same historic progenitor as have the Uniter States Military Academy; the Coast Artillery School and the Engineer's School. All stem from the school of the Corps of Artillerists and Engineers, established at West Point in the youth of the American Republic, and developed, eventually into the United States Military Academy as it exist today.

The Military Academy has inherited, and is now the proud possessor of West Point with its tradition and romance. But the Field Artillery School is the repository for the spirit of the old Corps of Artillerists, modified perhaps with a "dash-and-go" and a "keep 'em rolling" spirit, picked up in the wide open spaces of the Great Plains during the long *period* with the *artillery* "rolled" behind horses.

For many years after West Point had become strictly a cadet school, mobile and fixed artillery continued to be lumped together in the broad classification of "artillery" under the command of a "chief of artillery". It was not until 1907 that the field artillery, light mobile, capable of accompanying troops and supporting them in the field was recognized as having a different mission and requiring a different technique from the mission and technique of the ponderous, "fixed" coast defense batteries. In that year the Field Artillery and the Coast Artillery were separated. By the nature of its weapons the Coast Artillery had a number of establishments suitable for school purposes available. The Field Artillery, however, had to create a school from scratch.

Captain Dan T. Moore of the 6th Field Artillery was given the task of preparing plans for a Field Artillery School and from 1908 to 1911 visited Field Artillery School in Germany, Austria, Hungary, Holland, England and Italy. On the basis of his reports a board of officers, of which he was a member was charged with the preparation of definite plans for a Field Artillery School. Fort Sill was selected as the site and on September 15, 1911, the first course was begun. Captain Moore was the first commandant of the school. It was at first known as the "School of Fire for Field Artillery", but usage, presumably, gave it the more handy title by which it is known today.

In the Spring of 1916, when trouble developed on the Mexican border, the Field Artillery School was suspended. Its instruction batteries were needed for service on the border. A year later it was reopened and reorganized for the training of *artillery officers for the World War* of 1917-1918. The school turned out about 15,000 students each year during the war period. It had become the largest Field Artillery School in the world and its students made an excellent showing in action.

After the First World War the size of the school was reduced and although the classes—token classes as compared to the 1917-1918 groups—were continued, it was not until 1930 that the War Department finally made Fort Sill the permanent site of the Field Artillery School. The school continued to function—on a greatly reduced scale as compared with its 1917-1918 activities—and to maintain high standards of efficiency. When the outbreak of the present war in Europe became a menace to the security of the United States the Field Artillery School was in a position to begin expanding and to revise its curriculum so as to turn out artillerists in quantity.

ТОМАС ГОЛКОМБ, перший американський маринар, що добився почести поручника генерала, найвищої ранги в корпусі маринарки.

Concise courses ranging from basic instruction to command studies were arranged. Teaching in the revised curriculum was begun without waiting for the expansion of the school to its First World War size. Most of the courses run for twelve weeks and as *one group* graduates, new classes are started so that there is a steady influx of students and a student body which is slowly approaching the size of the 1917-1918 classes.

Officers attending the school may be assigned to one of six courses depending on the grade of the officer and his previous experience. These coures include the Advanced Course for officers—12 weeks; Field Officers Course—8 weeks; Survey and Fire Direction for Officers—4 weeks; Basic Officers' Course for West Point and R.O.T.C. honor graduates—12 weeks; Battery Officers—12 weeks and Officers' Specialist Course which includes among other things communications and motors—12 weeks. Horsemanship, including animal mangement, equitition, driving and draft wisely receives attention, in spite of the strong emphasis placed on instruction *in modern motor transportation* on vast scale. Since mobility must be on a par with gunnery in present day Field Artillery, the "Keep 'em Rollin'" slogan which, incidentally, originated in the Field Artillery many years ago, is kept uppermost in every student's mind when he is under instruction in the Field Artillery School.

Enlisted men may take any one of a number of specialists' courses such as communications, motor mechanics battery mechanics saddlery, horseshoeing and horsemanship. These courses run 12 weeks. In addition there is the Officer-candidates Course of 12 weeks. The students in this course are enlisted men who were chosen because of outstanding qualities of leadership to be trained as officers. When they have completed the course successfully they will be commissioned as second lieutenants in the Field Artillery Reserve and may be ordered to active duty for not less than one year.

They are required to study such subjects as Organization of the Army; Defense Against Chemicals; Combat Orders; Artillery Tactics; Staff Duties; Logistics; Camouflage; Map and Air Photo Reading; Communications; Military Law; Administration and Mess Management; the Firing Battery and Keeping of Records. It is a rigid course of study and students who assume they can loaf through it as they may have done through their college courses are headed for disappointment. Their chances of graduation are microscopic. Those who do graduate need have no fear of not being able to hold their own with any officer of their age and grade—unless they happen to run across a genius. Incidentally the Field Artillery School is not geared to cater to genius. Its curriculum is based on the lessons of long military experience which have revealed that the most successful Army is the one officered throughout by good average officers, competent to perform any duty in their own grade and the next grade above; who keep their feet on the ground and who have learned—as they do learn in the Field Artillery School—that neither new techniques nor new inventions produce any hard and fast rules which supersede the necessity for using plain common sense, coupled with the courage and the ability to use it.

At old Fort Sill some sets of the old officers quarters of frontier years are still in use and give the Field Artillery School a touch of the flaver of the days when the Indians roamed over the section. However, any officer returning there and holding in mind World War memories, is due for a startling surprise. He will find modern brick buildings, landscaped grounds and an up-to-date school plant with the latest equipment. Appropriations for these improvements, now an accomplished fact, were not obtained until 1934.

ГІНДУСИ ВІЗДЯТЬ У ДЕРНУ. — Транспортова колюмна гіндуських військ, що становлять частину британської армії, віздять панцирними автами в Дерну, важну морську базу в Киренейці, в північно-східній Лібії. Віздові приглядаються цікаво араби, що замешкують місто. Місто сильно ушкоджене бомбами британських летунів.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ПЕРЕНОСИТЬСЯ ДО МАЛЕНЬКОГО АПАРТАМЕНТУ

ЛОНДОН. — Король і королева Британської Імперії, які дотепер мешкали в виставній королівській палаті званій „Бокінгтем", тепер рішили на час війни перенестись до маленького чотири-кімнатного апартаменту, в одній з дільниць Лондону. Зробили вони це тому, щоб підчас війни ділити зо своїми співгромадянами ріжні невигоди, спричинені війною.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Джемейці, Н. Й., дня 21. січня 1942. р. помер
СЕМ БОЙКО,
член 160. відділу У. Н. Союзу.

Покійний походив зо села Помонята, пов. Рогатин. До У. Н. Союзу вступив в лютім 1915. р., маючи 38 літ.

Покійний полишив жену й двох синів в старім краю.

Земля Вашінгтона хай буде Йому пером!

М. К., секр.

Стоваришення друкарів і унії робітників, що роблять черевики і чоботи, були зорґанізовані в теперішній канадійській провінції Квебеку ще в 1827 році.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА церква у Simpson, Pa., пошукує **ДЯКОВЧИТЕЛЯ.** Обовязки звичайні. В зголошенню подати: де й як довго був на останній посаді та якої сподіється заплати. Першенство мають тверезі та працездібні кандидати. Голоситись на адресу: **St. Peter and Paul Greek Cath. Church, 43 Rittenhouse St., Simpson, Pa.** 22-3

ПОШУКУЄТЬСЯ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ самітної чесної УКРАЇНКИ зо знанням англійської мови на спільничку до бизнесу. По дальші інформації прошу писати на адресу: 18-23

D. c/o SVOBODA,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 241., відбудуться в неділю, 1. лютого, в 1. годині пополудні, в церковній галі, Геріс Ев. Проситься членів прийти начас. — Ст. Бардачевський, пр.; Стан. Щеньгор, кас.; П. Депуш, рек. секр.; Й. Галонька, фін. секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 96., відбудуться в неділю, 1. лютого, в годині 1:30 пополудні, під ч. 723 Карсон ул. Всі члени, старші і молодші, пожадані явитися на збори, бо є важні справи до полагодження. Молоді хлопці й дівчата, котрі хотілиб грати бейз бол, най виберуть собою, котрий би міг це провадити. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої вкладки і платили кожного місяця найдалі до 20. Хто не заплатить начас, за нього не будеться висилати до У. Н. Союзу, а відтак буде суспендований. Члени, котрі мають свої діти, що не стоять ще в У. Н. Союзу, то прийдіть на збори і запишіть. Тепер маємо 5 родів грамот. Принимаємо діти від року до 15. Отже дуже приступна і корисна від інших асекурацій. — За уряд: А. Дж. Василик, предс.; Дмитро Василик, секр.-кас.

ТАРЗАН, ч. 493. Пірати.

Під загрозою меча Вилйена капітан промовив до Тарзана: „Зеля дійсно мала їхати на нашім кораблі, але Гуйон змінив цей плян".

„Коли це правда, то чому ти не дозволив мені перешукати корабля", запитав Тарзан. „Я боявся, бо ми маємо золото на покладі".

Відповідь капітана задоволила Тарзана і він завважив: „Ми не зацікавлені в золоті. Твій корабель може далі їхати".

„О, ні", скоро запротестував Вилйено. „Золото він мусить віддати нам". „Цеж буде піратство", завважив Тарзан. „Ну і що", зухвало відповів Вилйено.